

Nikolajev padel; Rdeča vojska prodira proti Odesi

Rusija bo Fince izolirala; akcija proti Nemcem

LONDON, 28. marca. — Kar se tukaj poroča iz Moskve, je Rusija podvzela korake, da se Finska oziroma na njeno odločitev sovjetskih pogojev za sklep premirja popolnoma izloči predno bo Nemčija svoji zavezniški mogla poslati vojaška pomoč.

Neko poročilo iz Stockholma pravi, da so Rusi v tej zvezi že pred več dnevi podvzeli korake za izdatne operacije. Prva ruska akcija v tem pogledu so bili napadi bombnikov na dohvalne črte med Finsko in Hitlerjevim rajhom.

Poročilo dostavlja, da so sovjetska letala potopila že več parnikov, ki so dovažali Fincem vojaštvo in vojni material iz Nemčije.

Živilske znamke bodo postale trajno veljavne

OPA urad je naznanil, da se bo v bližnji bodočnosti odstranilo vse časovne omejitve za vse živilske znamke, bodisi rdeče ali modre. Datum, s katerimi bo nova odredba stopila v veljavo, bo posamezne znamke, bodo trajno objavljene, do takrat pa bo še poslovalo po obstoječem sistemu.

En vzrok, zakaj se bo odstranilo časovne omejitve za živilske znamke, je ta, ker se je odločilo, da gospodinjstva hranijo nove rdeče znamke ali "tokens", ki se jih rabi kot "racijski drobnj", da ene rdeče dobe do druge, v sled česar je premalo racijskih znakov v prometu, kar povzroča velike težave.

Racijskim bankam primanjkuje "drobiza"

Dne 16. februarja je bilo n. pr. 4.800.000 rdečih in 2.700.000 modrih znakov v rokah šestih največjih "bank" za rdeče znamke v Clevelandu, dne 18. marca, torej pred dobrim tednom dni, pa so dotične "banke" za rdeče znamke imele na rokah samo 1.700.000 rdečih in 1.254.000 modrih racijskih znakov. Ostali racijski znaki so bili v posesti konzumentov in trgovcev na drobno.

Če tem, da bodo živilske znamke dobile trajno veljavnost, se bo tudi preprečilo naval na posamezne racionirane živila telesa, predno posamezne znamke propadejo.

V BOLNIŠNICI

V Lowman Annex, na 9. nadstropju na desni, v Mestni bolnišnici se nahaja Mr. Joe Guibane, soproj Mrs. Jennie Guibane, 15607 Holmes Ave. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mu pa želimo, da bi se mu ljubilo zdravje kmalu povrnilo.

SELITEV

Mr. in Mrs. Louis Smuc sta se selila iz 13308 Woodworth Rd., na farne na Route 20, North Ridge, Perry, Ohio.

Chicago. — V bolnišnici St. Francis je umrla Mary Schwab, stara 76 let in doma iz Ljubljane. V Ameriko je prišla pred 38 leti. Tu zapuša štiri sinove, v našem kraju pa enega brata.

Najvišje sodišče potrdilo vladno kontrolo najemnin; odločitev glede rudarskih mezd

WASHINGTON, 28. marca. — Najvišja sodnja Zed. držav je včeraj podala dvoje važnih odločitev, nanašajočih se na razmere, ki jih je prinesla vojna, v katerih je bila vladna kontrola najemnin proglašena ustavnim in potrjen je bil tudi zvezni mezdni zakon, ki zahteva, da lastniki železnih rudnikov plačajo delavcem za čas, ki ga izgubijo pri potovanju med vvhodom rudnika in svojim delovnim prostorom.

Najvišja sodnja je tudi potrdila obsodbo dveh trgovcev z mesom na debelo, ki sta bila v Bostonu obtožena kršenja regulacij za prodajo mesa na debelo.

V odločitvi glede rentne kontrole je najvišja sodnja ovrgla odločitev nižjega zveznega sodišča v državi Georgiji, ki je proglasila vladno rentno kontrolo za protustavno iz razloga, ker daje preveč oblasti rentnim direktorjem.

Osem sodnikov glasovalo za rentno kontrolo.

V prilog odločitvi je glasovalo osem sodnikov. Proti je glasoval edino sodnik Owen J. Roberts.

V večinski odločitvi, katero je spisal sodnik William O. Douglas, je rečeno, da so regulacije za rentno kontrolo v skladu z odločitvami, katero je najvišja sodnja podala tozadevno v mirovnem času, in opozarja se, da zakon, ki ga je sprejel kongres, ni uvedel fiksnih najemnin za vso deželo, niti za posamezne pokrajine dežele, temveč da je kontrola dovolj prožna, da se more najemnine regulirati tako, kakor se zdi primerno v posameznih okrožjih dežele.

Osem sodnikov glasovalo za rentno kontrolo

Večinska odločitev poudarja, da ako bi se moral vsak slučaj posebej zaslišati, predno bi se moglo uvesti rentno kontrolo, tedaj bi zakon za kontrolo cen postal za praktične svrhe neizvedljiv.

Vpliv mezdne odločitve na premogovno industrijo

Mezdna odločitev glede železnih rudnikov utegne imeti prejšnji slej važen vpliv na spor med premogarji in lastniki premogovnikov glede izgube časa pri potovanju med vvhodom in delovnimi prostori v premogovnikih. Ta spor se vleče že dalj časa, in zadnjič je bil končno izravnani s sprejemom sporazuma, ki je bil vključen v kontrakt med unijo premogarjev in večjimi premogovnimi družbami. Kontrakt sedaj čaka odobritve vladnega delavskega vojnega odbora.

Delavske unije, sestoječe iz članov AFL in CIO, so pred najvišjim sodiščem dokazovale, da se delavci tekom potovanja pod zemljo "v službi gospodarja" in da vsled tega izgubljeni čas predstavlja "delovni teden" v smislu zakona. Stališče delavcev je podprla tudi divizija delavskega departementa za mezde in delovne ure. Dokazovala je, da so delavci tekom potovanja pod zemljo ne samo "zaposleni," temveč da podzemsko potovanje med vvhodom in delovnim prostorom v rudnikih predstavlja "trdo delo."

Najvišja sodnja je to tolmačenje mezdne zakona potrdila s sedmimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala predsednik sodišča Harlan F. Stone in sodnik Robert. Večinsko odločitev je spisal sodnik Felix Frankfurter.

Ali ste že darovali za Rdeči križ?

Ako ste niste prispevali svojega daru za Rdeči križ, tedaj storite takoj. Sedanja kampanja traja samo še tri dni in do kvote manjka v Clevelandu še dobrega pol milijona dolarjev. Namen je plemeniti in človečanska dolžnost vsakega je, da daruje kolikor more.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

da župana Lauschetza za gvernerja.

Majhna toda zelo učinkovita podmornica

Slika predstavlja podmornico malega tipa, na kateri se nahaja posadka samo treh mož. Torpedi, ki so bili izstreljeni iz teh malih submarinov, so nedavno ohromili nemško bojno ladjo "Tirpitz," ko je bila zasedrana v nekem norveškem fjordu.

F. D. R. poveljuje borbo Jugoslovanov

LONDON, 28. marca. — Predsednik Roosevelt je ob tretji obletnici vstopa Jugoslavije v vojno postal kralju Petru izraze občudovanja Amerike za borbo jugoslovanskega ljudstva.

Predsednikova poslanica, ki je datirana 27. marca in objavljena danes od jugoslovanske zamejne vlade, se glasi:

"Pred tremi leti se je jugoslovansko ljudstvo dvignilo in začelo borbo proti silam zatiranja in tiranstva—borbo, ki je postala epična v duhu in srcu Amerikancev. Pozdravljam vaše veličanstvo ob tej priliki, izrekam v imenu Amerike borbenemu ljudstvu Jugoslavije izraze našega občudovanja in prijateljstva."

Novi grobovi

ANTON NOSAN

Nenadoma je umrl Anton Nosan, star 47 let, stanujoč na 6102 St. Clair Ave. Doma je bil iz vasi Gorice pri Ribnici, odkoder je prišel v Cleveland pred 31. leti. Po poklicu je bil mizar, zadnje tri mesece je pa vodil pekarijo s svojo soprogo v Slov. nar. domu, 6413 St. Clair Ave. Tukaj zapuša soprogo Mary, rojeno Perušek, tri sinove A. C. Anthony, Pfc. Williama in Josepha, dva brata Josepha in Johna, ter sestro Angelo Nosan.

Bil je član društva Ribnica št. 12 SDZ. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda.

MARY ZGONC

Včeraj ob 3. uri popoldne je umrla Mary Zgonc, rojena Zupančič, stara 67 let, stanujoča na 1157 E. 61 St. Soprog Anton je umrl pred 16. leti. Bila je članica društva sv. Ane št. 4 SDZ. Tukaj zapuša tri hčere: Christine Farkas, Mary Kotsch in Ernestine Kling, brata Johna Zupančič, sestro Cecilijo Verbič in dva vnuka. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda.

LUCILLE BAZNIK

V ponedeljek večer je za vedno zatisnila svoje oči spoštovana pionirka Lucille Baznik, rojena Znidaršič, ki je dosegla starost 74 let. Bila je resno bolna samo nekaj tednov. V Ameriki se je nahajala 51 let. Dne 15. avgusta letos bo 19 let, kar je umrl njen soprog John. Dom družine se nahaja na 6321 Orton Court. Pokojnica je bila doma iz Dobropolja na Dolenjskem. Bila je članica društva sv. Vida št. 25 KSKJ in Oltarnega društva fare sv. Vida. Tu zapuša štiri sinove in dve hčeri. Charles, Rev. Louisa Baznik, ki je duhovni pomočnik pri fari sv. Lovrenca v Newburghu, Matthewa, ki je odšel zadnjo soboto k vojakom v Fort Benjamin Harrison, Indianapolis, Ind., Eddie, Mrs. Rose Janša in Mrs. Alice Zorc, v Pueblo, Colo., zapuša brata Jožeta, tukaj pa sestro Mrs. Frances Skulj, bivajočo na Rudyard Rd., ki je tudi zelo bolna. Pogreb se bo vršil v petek ob 10. uri jutraj iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Nemci so v dveh mesecih izgubili 2,100 letal

LONDON, 29. marca. — Gen. James H. Doolittle, poveljnik osme ameriške zračne sile, je danes naznanil, da sta osma in deveta zračna sila, ki imata svoje baze v Angliji v teku zadnjih osmih tednov uničili več kot 2,100 nemških letal, in da je v istem času 170.000 ameriških letalcev "invadiralo" Nemčijo.

Tozadevno naznanilo je gen. Doolittle podal v preko-atlantskem radijskem govoru za National Press Club v Washingtonu. Izjavil je, da omenjena številka predstavlja nemška letala, ki so bila uničena v zraku, na zemlji, v nemških letalskih tovarnah ter na zrakoplovskih v Nemčiji, Franciji, Belgiji in Holandski.

Gen. Doolittle je izjavil, da je ameriška zračna sila preprečila ekspanzijo nemške zračne sile in ojačanje njene moči, in da se pojavljajo znamenja, da Nemci niso več v stanu nadomestiti izgub, ki jih doživljajo v zračni vojski.

(Istočasno je gen. Henry H. Arnold v Washingtonu izjavil, da morajo Nemci danes rabiti padajočo silo svojih bojnih letal za odbijanje napadov na nemške vojne tovarne, ker drugače preti Nemcem nevarnost, da bo njih zračna sila dejansko prepodena iz zraka.)

Mrs. Mary Jakše, poznana gostilničarka na 200 St., ima tri sinove pri vojaki: Starejši Frank je v Angliji, najmlajši Eddie je pa v Camp Roberts, Calif., a v četrtek odide k vojakom še sin Stanley. Želimo jim srečen povratek.

Pvt. Alvin M. Podboy, najstarejši sin Mr. in Mrs. Mike Podboy, je bil poslan v Anglijo. Odkar se nahaja pri vojaki ni dobil nobenega dopusta, zato so šli njegova mati Mrs. Podboy, njena sestra in njegov najmlajši brat v New York, da se poslovijo od njega. Njegov naslov sedaj je: Pvt. Alvin M. Podboy, 35765306, Prov. Sqd. C. 2, APO 635, c/o Postmaster, New York, N. Y.

Danes odidejo k mornarici v Great Lakes, Ill., sledeči fantje: Edward W. Susel, sin Mr. in Mrs. Anton Susel, 15900 Holmes Ave., Edward J. Hrvatin, 15620 Saranac Rd., ter Frank J. Jagodnik, 15226 Holmes Ave. Srečen povratek, fantje!

Poznana družina Mr. in Mrs. Frank Pucel, ki je svoječasno stanovala več let na 17921 Delavan Rd., sedaj pa se nahaja na R. D. 2 Ross Rd., Madison, Ohio, je prejela od mornariškega oddelka žalostno vest, da je njih edini sin Frank Pucel Jr., med pogrešanimi. Nahajal se je pri trgovski mornarici od septembra 1943. Zadnjega novem-

SOVJETSKE ČETE SO VČERAJ ZASEDLE 176 KRAJEV

LONDON, 29. marca. — Danes zgodaj zjutraj je bilo v Moskvi naznanjeno, da je Rdeča vojska včeraj zdrobila nemško garnizijo v Nikolajevu, kjer se je svoj čas nahajala baza sovjetske mornarice v Črnem morju, medtem ko so Rusi 60 milj severno nenadoma udarili preko reke Bug in se pridružili drugim silam sovjetske vojske, ki prodirajo na 175 milj široki fronti proti Odesi, od katere so čete Rdeče vojske samo še 75 milj oddaljene.

Berlinski radio je včeraj pri- znan, da Rdeča vojska naskakuje važno železniško stekališče Iasi, toda Moskva o tem do sedaj ni še ničesar poročala. Ako je berlinsko poročilo točno, to pomeni, da je Rdeča vojska vdr- la v osišeno ozemlje.

Nemci so bili v Nikolajevu dve leti in pol

Padec Nikolajeva, ki so ga Nemci držali dve leti in pol, je naznanil premijer-maršal Stalin, dočim je bilo prekorajenje Buga tekom noči naznanjeno v posebnem polnočnem buletu- nu, ki je obenem naznanil, da so Rusi zasedli mesto Domanev- ka, ki leži 77 milj severno od Ode- se, in 40 drugih naseljenih krajev na nasprotni strani re- ke.

Nikolajev, ki se nahaja na polotoku, ki strli v ustje reke Bug, in je torej od treh strani obdan od vode, je padel po več dnevniht ljutih bojih, v katerih so bili ostanki nemške garnizi- je vrženi v reko Bug, kjer so bodisi potonili ali pa so jih po- kosile ruske strojuice.

Nemški četam je bilo uka- zano, da držijo mesto "za vsako ceno," in predno so se Rusi po- lastili, so morali voditi napad

Nemci so imeli držati mesto "za vsako ceno"

Nemški četam je bilo uka- zano, da držijo mesto "za vsako ceno," in predno so se Rusi po- lastili, so morali voditi napad

OČE OSMIH OTROK POSTAL VOJAK

SANDUSKY, O., 28. marca. — K vojakom je odšel včeraj 34-letni Lee Mills, ki je oče osmih otrok, ki je bil eden izmed 14 mož v okraju, ki jih je poklicala naborna komisija. Pozvan je bil, ker ni bil zaposlen pri delu, ki je važno s stališča vojnega napora.

NOVA TRGOVINA

Poznani Mr. Joe Petrič, je te dni prevzel trgovino od Mrs. Jazbec, na 823 E. 222 St. Jutri bo imel otvoritev te trgovine, kjer bo svojim odjemalkam po- stregel vedno z najboljšo mese- nino in grocerijskimi potrebšči- nami. Poleg te trgovine vodi Mr. Petrič tudi mesnico na 26624 Lake Shore Blvd. Priporoča se cenjenim gospodinjam za nak- lonjenost.

Manj mesa, več masla

Vojna živilska administraci- ja je naznanila, da bodo civi- listi tekom aprila, maja in ju- nija dobili nekoliko manj me- sa, toda na razpolago bo zanje več surovega mesa in sira.

bra je bil 21 let star. Glasom sporočila od mornarice je po- grobenost od 27. februarja, toda podrobnosti o nesreči niso zna- ne. Upamó, da bo družina kma- lu prejela obvestilo, da je živ in zdrav!

skozi strahovito maso utrdb, strelskih jarkov in minskih polj, s katerimi so Nemci zava- rovali vzhodno stran mesta.

Ko so Rusi to dosegli, so se skozi 24 ur vršili ljuti ulični boji, predno so bili Nemci uni- čeni ali pa se jih je prisililo k podaji.

Tekom včerajšnjega dneva so Rusi na šestih sektorjih fronte zasedli vsega skupaj 176 na- daljnih naseljenih krajev.

Ruske čete so samo 40 milj od Čekoslovaške

Na fronti v stari Poljski so čete Rdeče vojske zasedle mesto Gvozdec, distriktno središče ob progi med Lvovom in Černovi- cami, in se torej nahajajo sa- mo še 40 milj od skrajno vzhod- ne čekoslovaške meje.

Iz tega je razvidno, da so na tej fronti Rusi od ponedeljka, ko so Nemce prepodili iz Goro- denke, napredovali 10 milj.

Gvozdec se nahaja 40 milj se- verozapadno od Černovic, glav- nega mesta Bukovine, pred čigar durmi se borijo Rusi že od včeraj. Obenem ruske čete pro- dirajo proti Tatarskemu prelazu v Karpatih, preko katerega drži pot v Podkarpatsko Rusi- jo, ki tvori skrajno vzhodno provinco Čekoslovaške repub- like.

ČIŠČENJE FAŠISTOV V NEAPELSKI PROVINCI

NEAPEL, 28. marca. — Tu- kaj se je danes začelo s čišče- njem javnih uradnikov, ki so bili znani kot fašisti ali kot sim- patičarji fašizma. V neapelski provinci je bilo odstavljenih 690 oseb, ki so zavzemale razne vladne in polvladne urade.

Med odstavljenimi so pod- prefekt Frederico D'Aiuto, pro- vizorici pomožni državni pravdnik Attilio Inglese, in ne- kateri šolski in bančni name- štenci. Brezpozorno je bilo od- stavljenih 29, ostali pa so bili suspendirani in bodo imeli pri- liko do zagovora pred tozadev- no komisijo.

GEN. MARSHALL DOBIL RUSKO ODLIKOVANJE

MOSKVA, 28. marca. — Tu- kaj je bilo naznanjeno, da je sovjetska vlada podelila gen. Marshallu, načelniku ameriške- ga vojaškega štaba, Surovov red, ki je najvišje odlikovanje, ki ga more podeliti Rdeča voj- ska.

Kultura

MLAD. PEVSKI ZBOR SDD

Starše otrok pri Mladinske- mu pevskemu zboru SDD se opozarja, da se bodo vaje vršile v četrtek, ob 6. uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Prosi se, da so otroci toč- no na mestu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SOVJETI IN JUGOSLAVIJA

I.

"Christian Science Monitor" je prinesel v svoji izdaji 13. marca na prvi strani članek pod naslovom: "Sovjeti bodo morda pretrgali diplomatske zveze z vlado v Kairu." Članek je prišel izpod peresa Monitorjevega moskovskega dopisnika, kateri je intervjuval poslanika Stanoje Simića in vojnega atašea Miorada Lozića po njuni senzacionalni izjavi, s katero sta podala ostavko kot predstavnika vlade v zamejstvu ter se stavila na razpolago Titu.

V svojem razgovoru je Simić podčrtal, da je z vzpostavljenjem Titove vlade v Jugoslaviji kraljevska vlada zgubila vsak razlog za nadaljnji obstanek. Bivši ambasador je karakteriziral to vlado, kot skupino reakcionarnih politikašev in vladnih činiteljev iz dobe princa Pavla, glavnega krivca katastrofe, ki je zadela Jugoslavijo. Celo danes, je dejal Simić, nimajo ti ljudje nikakih vezi z Narodnim osvobodilnim pokretom; še več, oni so sovražno razpoloženi proti temu sijajnemu gibanju in se nadejajo samo, da jih bodo zavezniki spravili nazaj na njih stara mesta, ki so jih zavzemali pred to vojno.

Simić je dal razumeti, da je odbil predlog, da sestavi novo kraljevsko vlado in sploh, da kakorkoli sodeluje v taki kombinaciji. Dosedanja podpora zaveznikov kraljevske vlade in Mihajloviču je mnogo škodila ugledu Amerike in Anglije v očeh jugoslovanskega ljudstva, vendar je nedavni Churchillov govor do gotove meje to situacijo popravil, vsaj kolikor se tiče Anglije. Jugoslovansko ljudstvo danes pričakuje od Amerike slično kategorično izjavo.

Zatem je Simić izrazil svojo bojazen v pogledu jugoslovanskega zlata, katero se nahaja v Ameriki na razpoloženju tamonjske reakcionarne kraljevske ambasade. Glede svoje ostavke je Simić poudaril, da je storil ta korak iz lastne volje in nikakor ne pod kakim pritiskom sovjetske politike. Pridal pa je, da bo sovjetska vlada v bližnji bodočnosti spremenila svoje uradno stališče proti kraljevi vladi in prekinila diplomatske stike z isto ter priznala Titovo vlado, kot edino zakonito predstavnicu jugoslovanskega ljudstva.

Na zahtevo jugoslovanskega poslanika v Sovjetski Rusiji, Stanoje Simića, in vojnega atašea Jugoslavije v Moskvi, M. Lozića, je sovjetski tisk objavil njuni pismi maršalu Jugoslavije, Josipu Brožu (Titu).

Simićevo pismo, datirano 10. marca 1944, se glasi: "Jaz Vas naslavljam kot predstavnika Narodnega osvobodilnega odbora Jugoslavije in kot vodja narodne osvobodilne borbe proti fašizmu v Jugoslaviji in izven nje, ter se Vam stavim na razpolaganje.

"Prosim Vas, da obvestite o tem Anti-fašistični narodni svet za osvobodjenje Jugoslavije. S tem istočasno podčrtam, da smatram Vas in Narodni svet za edine predstavnike jugoslovanskega naroda in kot edino organizirano, resnično ljudsko oblast v deželi sami in izven nje.

"Sedanja reakcionarna ubežna Purićeva vlada Jugoslavije v Kairu, ne samo da ne predstavlja jugoslovanskega naroda, nego niti ne vodi nobene borbe proti sovražniku; ona se noče boriti proti Nemcem in kvizlingom, kakor je Payelić, Nedić in drugi, ampak potom svojega vojnega ministra, Draže Mihajlovića, odprto sodeluje s kvizlingi ter vodi odprto borbo proti ljudstvu in Narodni osvobodilni vojski.

"Izdajstvo vojnega ministra ubežne vlade v Kairu, zaviranje po tej takozvani vladi vseh mojih predlogov, da se organizira jugoslovanska vojaška jedinica za borbo na sovjetsko-nemški fronti proti našemu skupnemu sovražniku; represalije, katere je vodila proti vojakom in častnikom jugoslovanskih edinic na Bližnjem vzhodu, ker so izrazili željo, da se hočejo boriti v vrstah Osvobodilne vojske na terenu — vse to priča in dokazuje, da Purićeva vlada ne zastopa ljudstva, temveč ga izdaja v najtežjem času njegove borbe.

"Vsed tega smatram, da je prišel čas za vsakega Jugoslavana — Srba, Hrvata in Slovenca — kateri noče,

da bo označen kot izdajca, kateri noče biti smatran, kot človek, kateri je zadržal nož v ledja svojemu narodu, da se odloči in pove kje stoji.

"Kot predstavnik Jugoslavije v U. S. S. R. sem vedno sledil v svojem vršenju dolžnosti interesom narodnega osvobodjenja in partizanske borbe v Jugoslaviji. Skušal sem nagovoriti ubežno vlado, da proži pomoč jugoslovanskemu narodu v njegovi borbi, ali zamen.

"Prosim Vas, da mi verujete, da v vseh svojih aktivnostih jaz nisem bil nikdar ideološko povezan s protinardno vlado v zamejstvu in jugoslovansko reakcijo, a zdaj smatram potrebnim, da prekinem z njimi v vsakein pogledu. Prosim Vas in Vijeće (Narodni svet ali skupščina, opom. prev.), da mi verujete, ko izjavljam, da se Vam stavim na razpolago, kot vojak in po Vaših zgledih hočem tudi jaz služiti narodu po svojih najboljših sposobnostih; in s svojim delom se hočem učestvovati v nadčloveški, junaški borbi za poraz fašizma in za ustanovljenje nove, svobodne federativne ljudsko demokratske Jugoslavije.

"Smrt fašizmu! Svoboda narodu! — Stanoje Simić."

UREDNIKOVA POŠTA

Kampanje v razne namene

Cleveland, Ohio. — V današnjih dneh je toliko različnih kampanj, da se človek že skoro ne znajde več med njimi, kajti kampanje se prirejajo v najrazličnejše svrhe.

Naše podporne organizacije prirejajo kampanje za pridobivanje novega članstva, poleg tega pa imamo vse polno političnih in drugih kampanj, katerih se več ali manj vsi udeležujejo.

Danes pa so mi v mislih posebno naše dobrodelne kampanje, to so kampanje, v katerih se zbira denarne in druge materialne prispevke v pomoč bednim, ki so prizadeti od raznih nesreč in še prav posebej pa v današnjih časih prizadeti po vojni.

Največja in najbolj popularna taka organizacija je gotovo Rdeči križ, ki ima kampanjo prav v tem mesecu, ki ga je proglasil naš predsednik Roosevelt za "mesec Rdečega križa v Zd. državah."

Vsem nam je že znano, da Rdeči križ nudi svojo pomoč na vseh koncih in krajih zemeljske oble. Izvršni uradniki te organizacije pri delitvi podpore ne gledajo ali si bel ali črn, ali katoličan ali nevernik itd. Njim je glavni cilj, da delijo pomoč in kolikor mogoče lajšajo gorje trpečemu ljudstvu. Posebno pa v sedanji vojni nudi organizacija Rdečega križa pomoč trpečim vojakom na bojiščih in v številnih bolnišnicah.

Torej naša dolžnost je, da podpremo to organizacijo kolikor je pač v naši moči.

Imamo pa mi Slovenci med seboj še posebne kampanje, ki pa so namenjene predvsem za naš trpeč narod v stari domovini. Delujemo in zbiramo vsi brez razlike. Glavni cilj naj nam bo, da čim več zberemo za te naše krvne brate, katerih Golgota traja že tri dolga leta.

Rekel sem: "Zbirajmo vsi! Da, vsi in brez spodbujanja drug ob drugega, kajti končni namen je isti — pomagati trpečemu narodu v naši rojstni domovini.

Rojaki, ki čitate dopise in valila na razne dobrodelne prireditve, ki se vrše v naši naselbini — udeležite se.

S tem privoščite sebi nekoliko duševnega užitka, katerega smo v današnjih dneh tako silno vsi potrebni in glavno pri tem pa je, da z malo vstopnino, ki jo plačate, pomagate dobri stvari. Mogoče bo ravno vaš dolar rešil umirajočemu bratu ali sestri v stari domovini, življenje. Pridite in pomagajte, da bodo te naše prireditve res uspeh in lahko ste uverjeni, da nam bo vsem skupaj narod v domovini hvaličen.

Na cvetno nedeljo bo tretja obletnica žalostnega spomina,

odkar so nemške horde udrle v našo mirno Jugoslavijo. Tri leta trpi naš narod in se upira zavojevalec ter nestrno in skoro bi rekel v obupu čaka na rešitev iz tega strašnega trpljenja. Odrešenje bo gotovo prišlo prej ali slej. Mnogo naših rojakov bo leglo v prezgodnji grob. Premnoge družine so razkrojene širom sveta, premnoge bodo ostale brez očeta, matere ali pa celo brez obeh.

Kam naj se potem podajo te sirote? Žalostnih in potrhtih sre se bodo vrnili na svoje porušene domove. Kje naj potem dobijo najpotrebnejše orodje in hrano? Kdo naj jim pomaga?

Rojaki in rojakinje, ali se ne bomo mi spomnili teh nesrečnikov na dan žalostne obletnice in podprli akcijo Jugoslovanskega pomožnega odbora, katerega del je tudi naš Lokalni odbor št. 2 JPO,SS, pod katerega pokroviteljstvom bo podana na cvetno nedeljo zanimiva igra "Rok-i" in sicer v auditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Pričetek ob 3:30 popoldne.

Program bo vseboval sledeče: kratek nagovor; igra Roksi, v duetu bosta nastopili naši mali priljubljeni pevki dvojčici Višić, v soli pa bo nastopila Loreta Cvar, ki je pred nedavnim ljubila na Burts radio programu prvo nagrado za petje.

Za zaključek pa bo nastopil naš mladi slovenski čarovnik Bernard Seme, sin Mr. in Mrs. John Semeta iz Maple Heights.

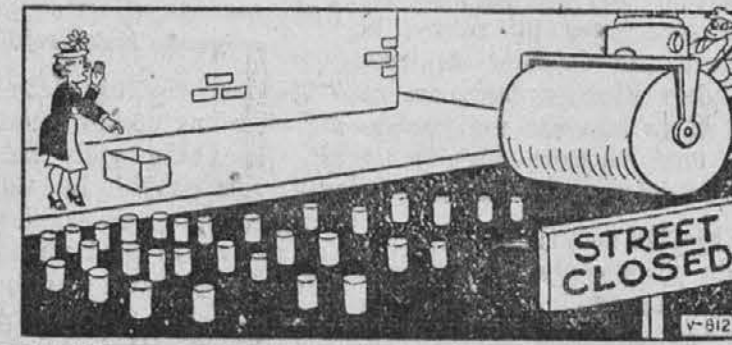
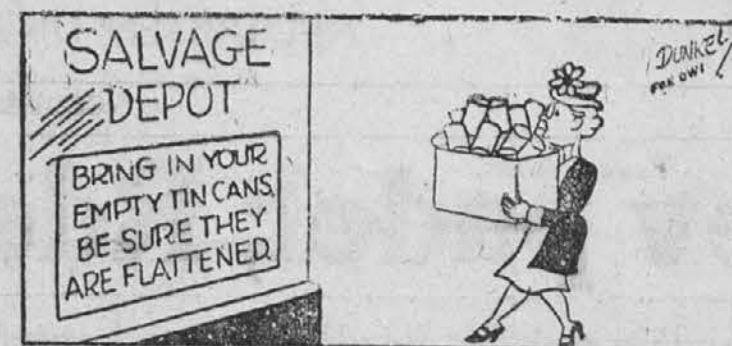
Po popoldanskem programu pa bo v prizidku domača zabava, kjer vam bodo naše kuharice postregle z okusnim prigrizkom in natakarija za dobro pijačo.

Torej, rezervirajte si cvetno nedeljo za to prireditev in preskrbite si vstopnice že vnaprej. Dobite jih lahko pri zastopnikih ali odbornikih našega Lokalnega odbora št. 2 JPO,SS. — Na pomoč!

Frank A. Turek, tajnik, Lokalnega odbora št. 2 JPO,SS.

Lovske novice

Cleveland, Ohio. — Pozor člani St. Clair Rifle and Hunting kluba: Prihodnja mesečna seja našega kluba se bo vršila v nedeljo, dne 2. aprila 1944 ob enajstih popoldne in sicer na naši farmi. Ob tej priliki bomo tudi imeli svojo letno in brezplačno zabavo za člane in njih družine. Tudi preskusili bomo naše ognjišče, da se bo vedelo, če je tako dostopno za pravišča kot je za junca ali kokoške. Seveda, glave ne bomo pekli ker bo v luvavcih, katere bomo tudi prislonili k ognjišču, da bomo lahko pričakali ta glavno stvar. Brez mokrote tudi ne bo. Potem, ko bo naše članstvo v

pravilnem razpoloženju se bo pa določilo kje naj se orje in seje, da bo v jeseni kaj pridelkov in da bo divjačina tudi imela kaj za podzobe. In drevje, to je treba obrezati, je že skrajni čas. Zato prinesite seboj to-zadavne orodje, da se boste malo poigrali in pridobili boljši apetit. Ko smo že pri orodju, ne pozabite prinesiti seboj kročnike, vilice in nože, če ne, boste jedli iz klobukcv.

Za glavnega kuha bo spodaj podpisani, to se pravi, on bo nadziral, ampak drva boste nosili drugi; zato pa pridite zgodaj, da bodo stvari pečene ob času in tako kakor se spodobi. Kar se tiče prevoznje se pokličite med seboj in uredite tako, da ne bo šlo preveč gazolina. Vlada dovoljuje zmerno rato v tak namen.

Ta stvar se bo vršila ob vsakem vremenu; če ne bomo mogli z avtomobili do kolibe, jih bomo parkali drugje, kar pa najbrže ne bo treba. Torej, na svidenje!

Leopold Kushlan, član.

Ob žalostni obletnici

Cleveland, Ohio. — Žalostni spomin tretje obletnice vdora nemških in italijanskih čet v našo staro domovino Jugoslavijo bomo obhajali v nedeljo 2. aprila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ta prireditev se vrši pod pokroviteljstvom Jugoslovanskega pomožnega odbora slovenske sekcije št. 2. Ni moj namen sedaj opisovati igro kakor tudi razne druge točke, ki bodo na programu in vam bodo brez dvoma ugajale.

Pripomnim naj samo toliko, da je v tem dvojen pomen. Prvi je, da se na dostojen način spomnimo na žalostni dan, dan v katerem je zabeležena hudobija onih, ki so ogrozili našo staro domovino. Naš narod ni bil krvi-prelitve željen, ampak brani se je moral, saj se brani sovražnika vsaka stvar, pa naj bo še tako majhen črvček. Zato pa je odboj zopet letos sklenil prireditev in sicer brez plesa in hrusca. Upamo, da smo s tem ustregli splošno in še posebej starejšemu narodu.

Drugi vzrok ali pomen pa je, finančno pomagati, spraviti skupaj kolikor največ mogoče denarja, da se s tem zviša prispevek naše sekcije glavni blagajni.

Narod sam lahko presodi, da pomoč iz Amerike bo v resnici potrebna naši stari domovini. Treba bo obleke, živil, semena, zdravil in mnogo drugih reči za vsakdanje potrebe.

Storimo svojo sveto narodno dolžnost; vzemimo si vsaj eno nedeljo popoldne prosto ter pridimo skupaj, da s tem pokažemo, da še vedno bije v naših prsih pravo slovensko srce. Razhajali se bomo z zavestjo v svojih srehi, da smo tudi mi storili nekaj dobrega, ker smo pomagali narodu v grozni potrebi. Vsi, ki se boste udeležili, pa boste s tem priznali dobro delo, katerega vrši ta vaš odbor.

Pridi Slovenec, pokaži ti ponosna Slovenka ljubezen do svojega bližnjega. Pridite! Za odbor:

Joseph Okorn, blagajnik, Lokalnega od. št. 2, JPO,SS.

Zvestoba udomačenega velikega netopirja

Dunajčan Delmont je potoval po svetu in je vrsto let prebil v džungli, kjer je lovil divje živali. Ob neki priložnosti so ga vprašali, katera žival mu je najljubša, in Delmont je pripovedoval tole:

"V svojem prostem času sem se pogosto ukvarjal s krote-njem netopirjev. Dosegel sem znatne uspehe.

Zlasti neki kalong, kakor se imenuje neka vrsta velikih netopirjev, mi je ostal v nepozabnem spominu. Kadarkoli se je ta žival prebudila in ji je bilo dolgčas, je začela tako rezko cviliti, da sem moral vstati in jo tolažiti.

Kakor hitro sem prišel do kletke, je bil kalong čisto miren.

Ker mi je to cviljenje motilo nočni počitek, sem ga začel zapirati v neko oddaljeno, s slamo krito koč, sam pa sem spal v svojem šotoru.

Toda spet so me budili iz spanja njegovi obupni klici.

Ker me ni bilo volja, da bi ga bil šel tolažiti, sem si skušal pomagati z glasom. Odzval sem se na njegov vrisk in žival je res vsakikrat utihnila. A ko sem jutro nato prišel k njemu, me je kalong najprej pokaral, na to pa spet prijateljsko podrgnil svoj smrček ob moje roko.

Dobra žival se mi je začela smiliti in sklenil sem jo izpustiti. Odstranil sem čez dan leseno steno pri njegovi koči in počakal zvečer v bližini, da bi ga opazoval, kaj bo storil.

Dolgo časa se ni upal iz svojega skrivališča. Po dolgem oz. prezanju pa jo je le popihal in z divjim vriskom izginil v noč. Nekam žalosten sem se odpravil

spat. A komaj sem dobro zaspal, že me je prebudilo praskanje po obrazu.

Kalong je pregriznil mrežo proti komarjem in se spustil v moji postelji. Ko sem sedel pre-senečen v postelji, je kalong prhutel proti meni in me obšel. Obvisel mi je na obrazu in se me tako krčevito držal, da mi je precej opraskal kožo na licu.

Nato je kalong vsako noč letel v džunglo, zjutraj pa se vračal in spal podnevi na drugem mojem šotoru.

To je trajalo več mesecev, naposled se je zgodila nesreča.

Neki moj pes ga je popadla nenadno, in vnel se je hud boj. Pes je sicer zmagal, a dobil je precej poškodb, kalong pa je pregriznil vrata obledel in bojišču.

Nikoli ne bom pozabil njegovega zadnjega prosečnega pogleda.

Storil sem vse, kar mi je bilo mogoče, da bi ga rešil, a bilo je vse brez uspeha.

Še tedne nato sem slišal po noči njegovo strašno vresčanje in nekajkrat sem prestrašen planil iz postelje. Izguba ljube ljene živali me je motila v spanju."

Kdaj je človek najbolj podvržen ljubezni

V Parizu imajo zavod, ki poučuje ljubezen in zakonsko življenje. V zavodu delujejo stveniki trdijo na podlagi svojihkušenj, da se moški najlažje zaljubi v mladih letih, ko se še ne more oženiti, to je od 18 do 22. leta; in pomenje, da je navadno že oženjen, med 35 in 54 letom.

Dekleta bi torej ne imele de-možitve posebno upov, da bi bilo res, da se moški najlažje zaljubi v letih, ko še ni zrel za zakonsko življenje, ali pa, ko je že oženjen. K sreči se moški pogostokrat kar tako da bi pri tem kaj dosti na zakon.

Kako pa je pri ženskah? Ženska ima dve usodni leta. Prva je v dekliskih letih med 20. letom, druga pa med 45. letom. V drugi dobi so pa ženske navadno že omenjene in možje vedo, da je treba paziti nanje, da se jim ne izmuznejo.

Kar se pa tiče zakonskega življenja, so učenjaki v tem zavodu ugotovili, da je brez sklenjene zakonske zaveze niso trajne.

Splošno je in prijateljsko sta haje boljše podlage za zakonno zvezo kakor za zakonno zvezo.

Nevarna doba zakonskega življenja je v drugem letu poroki in pozneje med osmimi in devetimi letom po poroki.

Kar je pariški zavod baje ugotovil, naj bi vsi ljudje, ki se pretežno večino ljudi, jetno je, da se ta zavod v smislu moti, zlasti v tem, da moški svet med 22. in 43. letom ljubezensko miroval. Pariski sami si iz zavodovih ugotovitev zbijajo šale.

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

XXXI.

Komaj se je začelo svetlikati, ko je don Pedro vstal. Z Diegom sta pripravila vse potrebno za pot. Ko je nebo zardelo od žarkov vzhajajočega solca, sta se prikazala tudi Jozefa in Froben. Istočasno sta prišla iz svojih sob in na hodniku sta se srečala. Molče sta se pozdravila in šla v salon k zajutрку. Grofica in don Pedro sta ju že čakala. Stari španec je bil preveč zamišljen v potovanje, zato ni opazil, da sta Jozefa in Froben zelo blede. Mlada žena je imela objokane oči, na Frobenovo čelo pa se je zarisala ponoči globoka brazda.

Po zajutрку se je don Pedro zahvalil grofici za vse dobrote, ki jih je izkazala Jozefi in zadnje dni tudi njemu. Potem je pristopil k Frobenu in ga prijel za obe roki.

— Dragi prijatelj — je začel prevzet od ganutja — ločiti se morava. Verujte mi, da vas nikdar ne pozabim. Zelo — zelo ste bili dobri nasproti ubogemu otroku in njeni nesrečni ma-

teri. Bog naj vas blagoslovi in vam poplača vse.

Froben ga je molče poslušal. Ko je slišal, da je prišla ločitev, se je stresel in se obupno ozrl v Jozefo. Saj ni mogel, da bi jo že izgubil. Ne, ne sme oditi brez njega. S solznimi očmi se je obrnil k don Pedru.

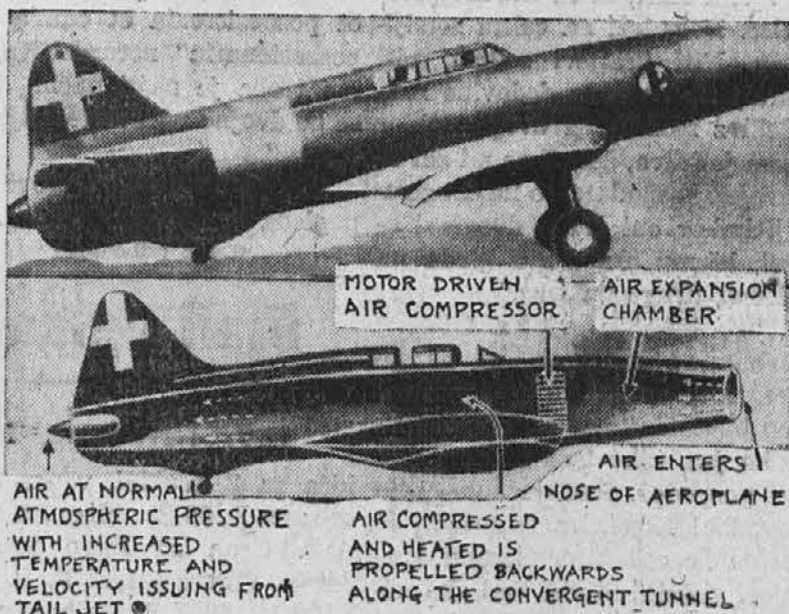
— O, kako težka je ločitev — je dejal ves potr. — Odložimo jo za nekaj dni. Dovolite, da vas spremim do morja!

Španec je z veseljem ugodil Frobenovi želji. Saj je mladenič tako vzljubil, da bi ga hotel imeti vedno poleg sebe. Vesela pa je bila tudi Jozefa. Froben, ki se je slučajno ozrl na njo, je opazil v njenih očeh sijaj tihe sreče in krog ust ji je poigraval prikrit smehljaj.

Družba se je dvignila. Slovo od grofice je bilo pretresljivo. Dama je jokala, ko je pritiskala Jozefo na srce in jo poljubljala. Solzila se je tudi Jozefa. Čutila je, da zapuša svojo drugo mamico, ki ji je v dneh nesreče brisala solze obupa. Naposled sta se odrgali druga od druge in voz se je začel premikati proti vratom. Diego je udaril po konjih in čez kake pol ure je grad izginil v daljavi.

Pot je vodila skozi Nemčijo in Holandsko. Don Pedro je imel namreč namen, po suhem priti do Ostende, tam se vkrcati na ladjo in se po morju peljati na Portugalsko. Dolga je bila pot, toda Froben je vseeno s strahom videl, da bo kmalu pričel in potem pride ono žalostno, a neizogibno slovo. Želel je, da bi se pot nikdar ne končala, marveč bi tako potoval ob strani Jozefe do zadnjega diha. Jozefa je bila na videz mirna. Ona velika žrtev, ki jo je prenesla radi ljubljenega moža, ki je vedno plavala pred očmi in ni niti za trenutek pokazala, kakke muke ji povzroča misel na skorajšnje ločitev. Nasproti Frobenu je postajala hladna. Srce ji je pri tem krvavelo, to-

Letala brez propellorjev

Zgornja slika kaže najnovejši napredek v letalstvu — letalo z nove vrste gonilno silo brez propellorjev. Obris kaže splošen način delovanja gonilne sile. Vojni department je naznanil, da se bo te vrste letal kmalu začelo izdelovati.

EDITH MELLEN

Edith Mellen je nova načelnica oddaje za ženske, ki se jo podaja dvakrat na dan potom WJW radio postaje v Clevelandu. Preje je Miss Mellen nastopala na radio postajah WHLD v Niagara Falls, WNDF v Binghamton, New Yorku, in WHCU Cornell University postaji.

da premagovala se je, ker je upala, da bo slovo za mladeniča lažje, ako bo čutil, da se je njena ljubezen ohladila.

Nekega večera so v krvavoredeh žarkih zahajajočega solca zagledali Ostende. Don Pedro se je razveselil, ker ga je pot zelo zmučila. Froben pa je obledel. Pri cilju so bili in sedaj pride ono strašno — ločitev za večno. V glavi mu je šumelo in mislil je, da mora zblazneti. Objel bi Jozefo in jo pritisnil k sebi, trdno in močno, tako da je ne bi nikdar več izpustil. A ni upal tega storiti. Čutil je, da se je spremenila in je postala nasproti njemu hladna. O, kako ga je to bolelo! Prej je nosil v srcu le eno bolelost, misel na ločitev, a sedaj se je pridružila še druga, Jozefina sprememba. Ko jo je včasih nežno nagovoril in mu je ona mrzlo odgovorila, se mu je dozdevalo, da je kakor led gorskih velikih nov, ki ga je tudi solnce vročih in v srcu je vstajal obup. Naposled pa je zasijalo solnce, to nesrečna žena je videla, kako Froben trpi, vključno temu pa je

postala še bolj hladna, ker je mislila, da jo potem mladenič lažje pozabi. Koliko je moralo pretrpeti ubogo srce! Krčilo se je, ko da ga stiska z železnimi kleščami in ko je bila tuga prevelika, je žalostno zajokalo.

Pred nekim hotelom v bližini pristanišča so se potniki ustavili. Najeli so prenočišče in so se nato podali v obednico k večerji. Žalostna je bila ta večerja. Malo so jedli, še manj govorili. Don Pedro je bil zelo utrujen in ni želel niti vina, niti cigar, česar ob drugih prilikah ni mogel pogrešati. Froben in Jozefa pa sta bila žalostna. Kmalu so se dvignili od mize in se podali vsak v svojo sobo. Mladenič je še enkrat hotel govoriti z Jozefo, ko pa je videl njen hladni obraz in ledene oči, mu je upadel pogum. Ni imel upanja, da bi s prošnjo kaj dosegel. Saj ga je prej ljubila in ga vendar ni uslišala, sedaj pa bi se mu morda celo smejala. Noč je bila grozna. Telesno in duševno je bil potr, a miru ni našel. Vrgel se je na posteljo in jokal ko otrok. Naenkrat je vstal in začel hoditi po sobi gor in dol. V mislih si je predstavil celo svoje življenje. Kako lepa je bila njegova mladost! Ves svet mu je bil odprt in on je šel od mesta do mesta. Užival je lepoto božje narave, občudoval zanimivosti velikih mest in spoznaval narode zemlje. Prišel je v Pariz, kjer se je začelo drugo dejanje njegovega življenja. Bilo je lepo, veselo. Sree je bilo in v duši je vzklikala pomlad, vsa cvetoča in lepa. Kratka je bila. Zadržal je vihar, mu iztrgal deklico, ki jo je ljubil z vsem ognjem mladostnega srca in on se je podal v svet, da bi odigral tretje dejanje. O, koliko je blodil, ker je iskal njo, svojo prvo in zadnjo, da je kakor led gorskih velikih nov, ki ga je tudi solnce vročih in v srcu je vstajal obup. Naposled pa je zasijalo solnce, to nesrečna žena je videla, kako Froben trpi, vključno temu pa je

Simpatetičen admiral

Admiral William F. Halsey, poveljnik čet na južnem Pacifiku, oblečen v navadni "dun-garee" obleki, na obisku pri bolnih marinih v Bougainville. Na sliki ga vidite ko se razgovarja z Pfc. Emanuelom Caruso, ki je bil malo prej operiran na slepiču. Halsey je pravkar okreval od enake operacije.

Našel jo je. Vso nesrečno in zapuščeno. Trpela je, ker njeno mehko srce ni našlo razumevanja. Četrto dejanje je bilo najlepše. Sree sta se objeli v neizmerni ljubezni. A komaj je vstalo solnce sreče, so se na obzorju prikazali temni oblaki. "Ne more biti tvoja, ker je zakonska žena!" je zaslišal naenkrat neki notranji glas. S tem je bila usoda obeh odločena in sedaj stoji pred drugim prizorom petega dejanja, ki ga bo moral igrati v žalosti in obupu do — smrti.

Ko je Jozefa zaprla za seboj vrata svoje sobe, je bolesto zakričala. Ves čas je nosila krinko, ki jo je dušila, a sedaj, ko je bila sama, jo je zagnala od sebe. Zadušena bol je z vso silo privrela na dan. Uboga žena je obupno zakrčila z rokami. Omahnila je in se zgrudila na tla. Iz oči so ji lile solze, vroče solze obupa in žalosti. Trpela je, da se ji je srce krčilo in od trenutka do trenutka nehalo utripati. Bolesto je vzdihovala. Sele sedaj je čutila v polni meri, kako težka je ločitev. Kako ga naj iztrga iz srca, ki je edino njemu posvečeno. Ah, saj je ločitev nemogoča! "Prijatelj ti hoče postati!" ji je šepetal neki glas komaj slišno. "O, saj mi prijatelj sme biti!" ji je zasijalo oko za trenutek. Čutila je, da bi bila dovolj močna in bi premagla v sebi vse, kar bi moglo omadeževati sveto zvezo prijateljstva. Potem pa je v du-

hu zagledala toplo sobico. V naslonjaču je sedel Froben, tesno ob njem mlada, lepa žena in pred njima so se igrali trije otroci. Frobenov obraz je žarel, ko je nežno poljubil ženo in se nato ozrl po otrocih. Jozefa se je stresla. Sijaj je izginil iz oči. "Ne, ne sme mi postati prijatelj!" je obupno zaklicala. "Nočem mu biti ovira v dosegi družinske sreče!" Ko se je dvignila s tal, se je na obzorju že svetlikalo. Nebo je bilo na vzhodni strani rdeče, ko da se je razlila po njem kri. Jozefa je stopila k oknu. Po vsem telesu se je še tresla. Oči je dvignila proti nebu. Moči je potrebovala, nadčloveške moči. Roke je sklenila in vroče je vzdihnila: "Marija, pomagaj! Še sedaj pomagam, da ne omagam v zadnjem trenutku!" Dolgo je gledala proti nebu. Ko se je obrnila od okna, je čutila, da je bolj mirna. Zopet je nastavila klešče na srce, da bi ga stiskala, ko bi se hotelo izdati in je zapustila sobo.

Zajutrk je bil pripravljen. Potniki so ga molče zavžili. Mi-

(Dalje prihodnje)

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI

Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI

Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE

Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITENE SKATLJICE

Operite jih

Strite jih

Shranite jih

Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:

na vzhodni strani:

prvo nedeljo v mesecu:

na zapadni strani:

tretjo nedeljo v mesecu

POZOR!

S 1. aprilom bo povišan davek 10% na zlatnino in vse predmete v zlatarski trgovini, izvzemši na ure do \$65.00 vrednosti. Poslužite se te ugodnosti. Kupite lahko na lahka odplačila. Se priporočamo.

Frank Cerne Jewelry CO.

6401 St. Clair Ave.

v Slov. nar. domu

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsi pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozove, da se pri vas zgledajo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,

Ivanhoe 4680

OTVORITEV nove trgovine

Cenjeni javnosti sporočam, da sem prevzel od poznane Mrs. Jazbec

grocerijsko trgovino in mesnico

na

823 East 222nd St.

katero bom otvoril v

ČETRTEK, 30. MARCA

Cenjenim gospodinjam in rojakom prijazno priporočamo našo trgovino v naklonjenost. Postregli bomo ob vsaki priliki s prvovrstnim

grocerijskim blagom in najboljšo

svežo in prekajeno mesenino.

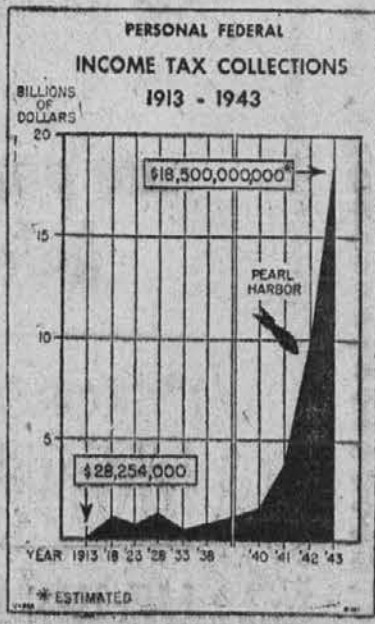
Cene bodo zmerne

Joe Petric

823 EAST 222nd ST.

MADE IN U.S.A. FROM AN OLD "BRO" OF MINE

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

TEL. - ENDicott 3113

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

vega ter pridobila svojemu rodu Susjegrad in Stubico, a njena vnukinja Katarina, mati mojega moža, je vzela gospoda Tajfenbaha, na čigar se je preneslo ime in posestvo Heningovcev. Dosti napora sva prestala in veliko novcev potrošila moj pokojni in jaz, da sva otela Susjed in Stubico iz rok razbojniških velikašev. Dosti muk sva prestala z mojim rajnim, dosti sva izgubila, sedmero otrok sem nosila pod srecem in veliko truda, sem prestala, edinega sina sem izgubila, izgubila sem moža, a od šestih hčera so se šele tri omožile, rečna vdova sem — a sedaj se šopiri po našem starem gnjezdu kragulj in namerava izgnati mene, ubogo revo, vdovo. Kdo? Moj rojak, prvi sodnik ogrske krone — Andrej Batorij! Gorje zemlji, kjer je pravica in takih rokah! Toda pišite, gospod Palfi, svojemu gospodarju, da njegovi računi stoje na slabi podlagi, pišite mu, da ima stara Heningovica glavo kakor iz kamena, da je Heningovica prešudirala vse svoje pravice, ki so shranjene v oni srebrni škrinjici, da ve za vse vaše latinske zvijače kakor kak prokurator in da je ne prevarite; recite mu, da so na moji strani moji junaški zetje Mihajlo Konjski, Matej Kerečen in Stefan Gregorijanec, sin podbana Ambroža. Pa če mu ostane od vojevanja s Turki še toliko časa, da se hoče izkušati z žensko v orožju, ej, dobro, tudi Uršula more zapaliti kakšen top v to krivo sodno tehtnico, ker je hči Mekeinerja, vojvode krajiškega. Toda, čemu se tu prepirava? Že lani sem vložila dve tožbi. Eno je vložil moj zet Mihajlo Konjski na god sv. Martina pri banu Petru Erdediju proti Batorijevecu, drugo sem poslala jaz na svojo roko na dan sv. Elizabete kraljevi svetlosti v Požun proti Juriju Svetiču. Kralj je odredil preiskavo. Naj govori najprej sodnija, potem, če treba, puška."

Plemenitemu gospodu Palfiju je bilo čudno pri sreči, ko se je vsipala iz vdovinih ust taka ploha na njegovo glavo. Osupel je, strmél v to čudno ženo, ki je korakala žarkega lica in plametečih oči brzo gori in doli po sobi, v kateri se sedaj ni slišalo drugega, kakor trda hoja gospe po kamenitih tleh in njeno težko dihanje. Čez nekoliko časa je Madžar nekoliko zbral svoje misli.

"Vaša milost," je začel, "iz srca mi je žal, da sem vam ne-

hote dal povod, da ste se tako razljutili. Vi ste poštenjakinja, vdova, mati. Krivica vas boli, in to je prav. Govorili ste o važnih, težavnih rečeh, naštevati velike krivice in jaz nočem o njih dvomiti, ker razumem vašo jezo. Moj milostivi gospodar mi je natanko dokazal, odkod in čigava je pravica na Susjedu in v Stubici. Dastudi se krivice, ki ste jih tu doživeli, ne morejo šteti v greh mojemu mogočnemu gospodarju, ampak vednim vojskam in preklicijam, vendar prizna moj kraljevi sodnik in mu je žal, da je morebiti tudi on kaj kriv. Žal mu je in njegova trdna volja je, popraviti vse, kakor je treba. Poslanec miru sem in prosim vas, plemenita gospe, da me nekaj časa mirno poslušate."

Palfi je umolknil čakaše, kaj bo odgovorila gospe Uršula. "Govorite tiho in kratko!" odgovori žena, ne ozirivši se na poslanca, in prične s prekrižanimi rokami gledati skozi okno na ravnino.

Tedaj prične Madžar:

"Posestvo, za katero se gre, namreč Susjed in Stubica, je veliko in rodovitno. Razteza se od sela Stenjeveca do štajerske meje ob Sotli in od Stupnika pa skoro do Bistrice, Njive, livade, vinogradi, pašniki, pristave, kleti, mlini, dva trdna gradova in veliko število krepkih, delavnih kmetov, vse to je last teh dveh graščin. Ni torej čuda, da so se ga mnogi polakomnili, pa tudi ni dvojbe, na čigavi strani je pravica. Po nasledstvu gre polovica rodovini Heningovi, polovica Batorijevi, ker je bila rajnika mati mojega gospoda kraljevega sodnika po materi v rodu s Heningovci. Toda vsled raznih vojsk bi bili ti dve graščini za vaš rod kakor tudi za Batorijeve skoro za zmerom izgubljeni, ako se ne bi bili obrnili do dobrega kralja Ferdinanda. Leta 1559 je iznova potrdil kralj Ferdinand v Lincu rodovini Batorijevi in Heningovi pravice do posestva Susjeda in Stubice."

"Da," doda gospe Uršula, malo krenivši z glavo, "vsake-mu rodu polovico, in to potomcem moškega in ženskega spola."

"No, kako se je to zgodilo in kdo je to dosegel pri kralju, plemenita gospe?"

"Oboji, Batorijevci in moj ranjki gospod."

"Istina," odgovori Palfi, "oboji Batorijevci in Andrej Hening so vložili pri kralju prošnjo. Toda to zmago vaše pravi-

Zmagal v kontestu

Harold (Jug) McSpaden, iz Philadelphije, Pa., je bil zmagovalac v Los Angelesu kontestu za najboljšje igranje v golfu. Prejel je \$12,500 nagrade.

ce — naj mi oprostite to vašo milost — je najbolj držala pokonci veljava vrhovnega sodnika kraljestva Ogrskega. Moj gospodar želi sedaj, naj bodo pravice rodovine trdne in stalne, a ne pride mu niti na um, da bi se dotikal one polovice, ki pripada rodu Heningovemu."

"To se pravi," se obrne gospe proti njemu, "posestvo je nerazdeljivo, dohodki in užitek naj se pa deli med obe rodovini polovično. Tako govori pismo in tako sta se dogovorila na Stubici moj pokojni gospod in gospod Batorij."

"Da, da," odvrne Madžar nekako ospalo.

"Moram vam povedati tudi to," pristavi gospe Uršula, "da sem leta 1559 posodila svojemu rajnemu gospodu soprogu Andreju od svojega imetja po materi sedem tisoč ogrskih forintov ter sem vključila to terjatev na četrtino vsega imetja. Ne pozabite tega, da je bil na imetju dolg, ki sva ga prevzela. Upniki baron Klainach, Jakob Sekelj in Ladislav Kerečenj so kruto pritiskali na mojega ranjkega; k sreči se je našel dober Gregorijanec, ki je izplačal pijavkam dolg v znesku 2,033 ogrskih forintov; tudi ta dolg je vključen in pravico, terjati ga, ima Ambrožev sin Stefan, zet moje hčerke Marte."

"Tudi to mi je znano, vaša milost, pa ne morem si vsega tega drugače razlagati, kakor da to breme leži na Heningovi polovici."

"Molčite mi," vzklikne gospe Uršula in udari z nogo ob tla, "v tem oziru ni tu nobene polovice. Dolg leži na celim zemljišču. Niti kraljevi sodnik, niti kralj ne bo naše dedovine razdelil z možem na dvoje, dokler sem jaz živa, četudi se mi zdi to dvojno gospodarstvo na eni zemlji kakor oni čudni dvoglavi orel, ki mu ena glava gleda na desno, druga na levo."

"E, tako je, vaša milost," vzklikne Mihajlo, skočivši na nogo, in oči so se mu pri tem čudno bliščale. "Res, res! Tako mišlim jaz, tako tudi moj mogočni gospodar. Pustiva sumnje in ovadbe! Končajva ta prepir, ki traja že celo uro. Gospod kraljevi sodnik ne vidi rad, da pride stvar pred sodnijo, ker je tudi on sodnik, in take pravde med rodbinami so gotovo prokletstvo."

"Ah!" se nasmeje gospe Uršula hudomušno, "moj dragi sorodnik se torej boji sodnje? Dobro, da vem. On se slabo razume na zakone. Iz tega se vidi, da stoji njegovo pravo na slabih tleh. Naj slišimo vaše pogoje, gospod Palfi."

Gospe Uršula prične hoditi po sobi gori in doli z odmerjenimi koraki in s prekrižanimi rokami, upirajoč oči v tla, in z njo je korakal Palfi, klanjajoč se ves čas in mahajoč z rokama.

"Pro primo," reče Madžar, dvignivši palec, "je treba Jurija Svetiča odpraviti. Mož je morebiti silovit v skrbi za svojega gospodarja in le malo za svoj žep, toda treba ga je odpraviti, ker ni po godu vaši milosti, pa je tudi že precej slab in bolehen. To bo najboljši vzrok, da ga odstranimo."

"Bene," reče gospe, "govorite dalje."

"Pro secundo," nadaljuje Madžar, dvignivši kazalec, "za svojega oskrbnika hoče postaviti moj mogočni gospodar pismo-učenege Gregorja Dombroja, mirnega in poštenega človeka, ki nima tu blizu nobenih sorodnikov in ni niti oženjen. Temu se bo izročilo, kar je vina, drobnico, žita, sena, pohištva, v kolikor pripada polovici mojega milostljivega gospodarja."

"Bene," reče zopet gospe, "toda onadva hudobneža, Hrvat in Golubič, morata iz hiše, stedi čuli?"

"Na vsak način! Iztirali ju

bomo iz kraja, vaša milost," pritrudi Madžar gospej. "Pro tertio ostane imetje "quoad dominum et posessionaria" nerazdeljivo, samo treba je najti način, kako se bo dvojna uprava temeljito uredila."

"Dalje," reče Heningovica in pogleda izpod oči poslanca. (Dalje prihodnjik)

Mali oglasi

Izvrsten nakup

hiša, za 2 družini, vsaka po 5 sob; na E. 68 St., blizu St. Clair Ave. Cena za hitro prodajo \$4800. Poizve se pri P. P. MULLIOLIS, 6607 Superior Ave.

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

Pridite in ogledajte si

našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies." PARKWOOD HOME FURNISHINGS 7110 St. Clair Ave. Odprto ob večerih

Za Velikonoč

se spomnite naših mož v armadi z zabojem pristinih Florence Barrie čokoladnih bombonov. Mi pošljamo vso posodo kamor se dostavlja U. S. pošto.

INTERNATIONAL PARCELS SERVICE

49 Old Arcade, Cleveland 14, Ohio

Preiščemo oči in umerimo očala

Dr. Albert C. Evert

Optometrist

13201 Miles Ave. (nad Woolworth's)

Ure: 9:30-5:30 pop.—ob sredah do pol-

dne—ob večerih po dogovoru

L. Onagare 5464

"Dear Fellows in the Armed Forces: All our family's buying War Bonds."

LET'S BACK THE ATTACK BUY

WAR BONDS!

Za delavce

Za delavce

WILLARD DELA SO DOBRA DELA

Pred vojno je tu bilo 71 odst. vseh Willard delavcev 10 let in več.

ZA TO MORA BITI VZROK

Dela so sedaj na razpolago za nekaj mož—v starosti med 18. in 55. letom.

Hand Molders

Grid casting strojni operatorji

Assemblerji za nočno delo

To je vojno delo, toda izdelujemo enake produkte tudi v mirnem času.

VISOKA PLAČA OD URE z avtomatičnim poviškom po 4. tednu dela na produkciji.

Veliko nadurnega dela ako želite

Willard Storage Battery Co.

246 E. 131 St. (blizu St. Clair)

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

TEŽAKI

in

POMOČNIKI

PRILIKA ZA

PROMOVIRANJE

Obrambno delo

Plača od ure in "overtime"

CHANDLER PRODUCTS

CORP.

1491 CHARDON RD.

TEŽAKI

za

splošno tovarniško delo

Visoka plača od ure in "overtime"

Stalno delo z dobro priliko za prave moške

Pipe Machinery Co.

930 E. 70 St.

od St. Clair

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Kje je

Martin Petrovič, doma iz Borovnice, p. d. Cimpermanov?—Njegov naslov bi rad dobil sorodnik FRANK LEBEN, 1027 E. 72 St., Cleveland, O. Če sam to čita, je proščen, da se zglati na omenjenem naslovu, če pa kdo ve kje se nahaja, pa je proščen, da sporoči.

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

TEŽAKI

v baznični industriji

100% VOJNO DELO

Plača od ure poleg "overtime" Izborne priloge za povojno

dobo

— Zglasite se na —

Employment Office

Jones & Laughlin

Steel Corp.

(OTIS WORKS)

3341 JENNINGS RD.,

v ozadju Mestne bolnišnice

tudi na

3131 LAKESIDE AVE.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv. šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zv. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se

zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 601

ŽENSKKE

18-45

za delo na 2. shiftu kot inšpektorice steklenic, za

polnitev in sortiranje

48 ur tedensko, delo ob nedeljah, a ne ob sobotah

Imamo tudi delo za zavijanje masla in sladoleda

Plača od ure

Nič dela ob nedeljah

Dobra začetna plača od 30.00 z poviškom v 30. 90 dneh, mesecih in enem letu.

Stalno delo, letne počitnice

The Telling-Belle

Vernon Co.

3740 Carnegie Ave.

POMIVAČI

Moški in ženske

Tudi ženske za pomagati pri serviranju jedi v restoranih

Predznanje ni važno

PLAČA DOBRA

Obedi in uniforme

Zglasite se v ozadju

Hotel Statler

E. 12th & Euclid

Kupite vojne bonde in vojne valne znamke, da bo čimprej poravnane osiše in vse, kar one predstavljajo!

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TFM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

"HE'S HEARD ABOUT OUR FOOD PROGRAM—WANTS YOU TO 'SHARE AND PLAY SQUARE'"